

in Lee se je podal na Francosko. Niti med Francozi ni doživel večjega uspeha in je umrl v Parizu v največji bedi. Njegov stroj je žel le polagoma priznanje in je bil dve in pol stoletja v rabi, dokler ni bil izpodrinjen po novejših iznajdbah.

Usmrtilcev, ki traja 6 ur. Nekateri države Amerike so upeljale za usmrtilcev zločincev posebne celice, v katere spuščajo dušljive pline, ki usmrtilijo na smrt obsojenega. Da ni ta način usmrčevanja nič lažji nego električni stol, je razvidno iz poročila o četrti izvršitvi smrtne kazni s pomočjo strupenega plina v Charson City v Nevadi. Mehikanec Lojz Ceja, ki je ubil ter izropal bogatega kitajskega trgovca, je bil obsojen, da se ga zastrupi s plinom. Prostor, v katerem so izvršili smrtno kazen, je bil neprodorno zaprt od vseh strani. Gledalci so gledali obsojenca skozi okno, ko so bili spustili v celico smtonosni plin. 78 očitilcev je bilo priča, kako je izdihnil Mehikanec šele po 6. urah, odkar je bil prisiljen, vdihavati plin.

Skrivnostni alkoholni vrelc. V El Pasos (Texas), v obmejnem mestu med Mehiko in Zedinjenimi državami je odkrila policija izviren in pretkan način tihotapljenja. Amerikanska tvrdka za olje je položila pred leti cevi na mehiškanska tla, da bi spravljala s pomočjo sesalk olje iz mehiških skladišč po ceveh v ameriške vagone. Ker so pa v zadnjih letih v Ameriki ustavili toliko oljnate industrije, so pozabili s časom tudi na med obema državama položene cevi. Pred kratkem je jezdila tam mimo ameriška obmejna patrolja. Pri nagli ježi se je spotaknil eden izmed konj preko cevi, ki je bila skrita pod travo. Iz cevi, ki je bila že trhla radi vročine, se je izlil mesto olja 90 odstotni alkohol. Ko se je vrnila zvečer patrolja pijana v taborišče, so oblasti stikale za skrivnostnim alkoholnim vrelcem in so tudi poskrbele za to, da je moral usahniti. Brihtni tihotapci z alkoholom so uporabljali cevno napeljavo, da so tihotapili iz Mehike ceni alkohol po ceveh preko meje v Združene države.

*

Izreden doživljaj z levi.

Od leta 1914 živi v Kenija koloniji ob Viktoriji jezeru v južnovzhodni Afriki v kraju, ki je najbolj bogat na divjih zverinah, rodbina Cottar. Brata Karl in Mike Cottar sta se podila za zvermi od 13. leta naprej. Pred nedavnim časom sta se navolila smodnika ter krogle in sta zasledovala živali rajši s fotografičnim aparatom.

Ko je dospel v zgoraj omenjeno kolonijo njujorški fotograf Martin Johnson in pozneje še Paul Höfler, sta bila brata Cottar obema za vodnika. Dobro sta znala, kje se zadržuje tolpa levov, ki bi se pustila posneti v zanimivih trenutkih. Družba fotografov se je podala iz Nairobi proti Liani v avtomobilu. Pot je peljala preko izsušenih rečnih strug in od obeh strani so pozdravljali potnike visoki hribi.

Po štirih dneh vožnje je bila družba v pravem raju za fotografa. Cela po-

krajina je bila posuta od razne divjačine. Podilo se je tamkaj vse polno ceber, divjih koz, nojev in celo žiraf je bilo dovolj. Zgodaj zjutraj je obiskovala divjačina kotlino z vodo v bližini tabora fotografov.

Karl Cottar se je odpeljal proti drugi jami z vodo, njegov brat Mike ter Höfler sta se podala na pot, da bi poiskala levjo tolpo. Pri grmovju v izsušeni strugi sta zadela na zveri baš tedaj, ko so se mastile z ulovljeno cebro. Mike je dobro znal, da je leve po dnevu lahko odpoditi od plena. Domačini si večkrat pomagajo na ta način do mesa. Ko je Mike prepodil leve, je privezal mrtvo cebro z vrvjo k drevesu.

Drugi dan za tem se je oborožila cela družba s puškami in fotografičnimi ploščami in se je odpeljala proti drevesu, za katerega je bila pritrjena napol raztrgana cebra. Že od daleč so zagledali s pomočjo daljnogleda 9 rjavih levov. Ko so se pripeljali v bližino 100 m, je postala zverjad nemirna in se je hotela skriti v goščavo. Potniki so se umaknili in zavili tako, da so bili med grmovjem ter levjim krdelom. Fotografji so mirno opazovali zveri več ur. Ker niso ničesar počeli, kar bi živali plašilo, so postajale te vedno bolj radovedne. Več levov je sedlo na zadnje noge, da bi lažje opazovali prikazen avtomobila in ljudi.

Dve levinji sta se vedli tolikanj brezskrbno, da sta se pripravljali, kako bi zalezli divjega kozla. Kozel pa je zapazil še pravočasno nevarnost in jo je ubral v goščo po sredini med obema zalezovalcema.

Ker so bili fotografji uverjeni, da sta levinji gladni, so ustrelili tekom pol ure cebro in jo privezali z žico za avto. Ena od levinj se je začela naglo bližati vabi. Ko je bila le še 10 m proč, se je pripravila na skok in se pognala na plen. Kmalu je bilo zbrano krog cebre krdelo 9 rjavečih levov, ki so bili oddaljeni od avtomobila komaj 15 korakov. Po preteku 20 minut je preostalo od cebre samo še okostje.

Ko so se hoteli fotografji odstraniti, ni upal nobeden iz voza, da bi odvezal žico in so se slednjič odpeljali s privezanim žico vred. Höfler je napravil takrat izborne posnetke, katere občuduje danes celi svet. Levja družina je kazala od dne do dne več zaupanja do neznancev. Bila je levinja, ki je skočila vedno kot prva na seboj pripeljani plen. Fotografji so čakali, da je začela žreti in so se odpeljali z za voz privezanim živaljo. Levinja se je zagrebla z zobmi ter kremplji v mrhovino in se pustila vleči naprej. Ako je družba avto ustavila, se je zagledala zver radovedno v ljudi. To igro so ponavljali tako dolgo, dokler ni začela zver razjarjeno krčiti rep in obetati nevarnost, ker levinja vendar le ni bila kje iz kakega cirkusa.

S pomočjo za voz privezane mrhovine so zvalili fotografji večkrat celo tolpo izza grmovja čisto na plan, kjer se je pustila fotografirati od poljubnih strani.

Čez nekaj časa so odkrili raziskovalci, da sta dobili dve levinji mladiče. Samo ena levinja je prihajala odslej iz

gošče, da se je udeleževala pojedine, druga je med tem čuvala zarod. Ko so bili mladiči že nekoliko večji, so jih potniki izmaknili materam ter jih odnesli seboj v taborišče, kjer so jih spravili v hitro iz palic zgrajene kletke. Ko so drugo jutro za tem vstali, da bi nakrmili mladiče, jih ni bilo nikjer. Levinji sta deco izsledili, razdrobili v noči kletke in vzeli mladež seboj. Fotografje je bilo strah, kako stališče bode odslej zavzela levja družina napram snemanju. Levi niso zamerili — kraje mladičev in ti so se upali kmalu tik do avtomobila, iz katerega so jim ponujali meso.

Skoro vsi poklicni lovci in domačini Kenija pokrajine so zvedeli za to naravnost čudovito levjo tolpo. Ako so zagledali na potu od Nairobi proti Liani levjo družino, ki se je obnašala kakor psi zaupno, so brž ustrelili kozla ali cebro in nahranili zverjad.

Fotografji so bili ponosni, da so imeli v sredini divjine rjoveče leve za dobre znance. Karl Cottar je povabil večkrat seboj izkušene lovce, ko so pa videli, kako skačejo levi na voz, so obledeli kakor ljudje, ki zagledajo prvič v življenju leva. Dolgotrajen pogled na mirno levjo tolpo je nekaj, kar smatra lovec za nemogoče ter izključeno.

Ista družba je srečala nekoč ob bregu Tanganika jezera leva, ki je tudi zapazil za voz pritrjeno mrhovino. Pa zver se ni pognala na vabo, ampak na avto in le dobro pomerjeni strel iz pištole in najhitrejši pobeg sta bila rešitev vseh potnikov-fotografov.

Nekaj časa pozneje je vzel Karl Cottar nekaj znancev seboj, da bi jim pokazal v prosti divjini krotke leve. Celi teden se je vozil okrog, pa ni mogel zadet na svoje prijatelje. Ko se je hotel zvečer vrniti s spremljevalci v taborišče, se je moral prepeljati preko globokega jarka, ki se je vlekel ob stari divjini. Trava je bila tamkaj visoka in gosta. Čisto nepričakovano je zadel ob skalo in obstal. Ko je hotel avto pognati, je bil voz obdan od — levov. Spremljevalci so zagrabili takoj svoje puške, so hoteli sprožiti, ko je spoznal Karl svoje prijatelje. Zaklical je svojemu spremstvu, naj nikar ne strelja. Položaj je bil nad vse opasen. Levi so obkrožili celo družbo in v teh trenutkih je skušal Karl vse preplašene uveriti, da gre za prijazno levjo tolpo. Vsi so bili prepričani, da je njih vodja ob pogledu na zveri ponorel, a vendar je zadržal spremstvo, da ni streljalo in se uverilo, da je res med levi, katere so osem dni iskali zamanj. Sicer krotki levi bi bili raztrgali vse radovedneže, ako bi bil le padel samo eden strel med nje.

Tokrat so imeli izletniki seboj nekaj svežega mesa, kar so zavohali levi in so se obnašali baš tako, kakor bi hoteli skočiti v avto in sami poiskati kosilo. Posrečilo se je voz pognati in iz drvečega voza je vrgel Karl levom meso.

Opisana levja družina je še vedno v omenjenem kraju, kjer preži na avtomobiliste, ki jej mečejo meso in se čudijo pogledu na tolikanj nevarnega in požrešnega kralja živali in afriških pustinj.